

Binnengasthuisstraat 28: Esther Visser-Jesaijes

Esther Jesaijes komt in 1860 ter wereld op het Eiland - de 'Jordaan van Zwolle', niet bepaald het rijkste deel van de stad. In het kinderrijke gezin van haar ouders Jesaijes Jesaijes en Klara Davidson is er weer een mond minder te voeden als Esther op 16-jarige leeftijd in Amsterdam als dienstbode gaat werken. In 1884 verhuist ze naar Londen, waar ze ongehuwd zwanger raakt. In het ouderlijk huis op het Eiland brengt ze eind 1885 haar zoon Jesaijes ter wereld. Ze vernoemt hem naar haar inmiddels overleden vader.

In 1887 trouwt Esther met de 25-jarige Amsterdamse bakker Benjamin Visser. Haar zoon Jesaijes wordt geëcht. Het paar gaat wonen in Amsterdam, maar van een gelukkig huwelijk is geen sprake. Al snel keert Esther – nu voorgoed - terug naar Zwolle. Hier worden nog wel een zoon en een dochter geboren, maar in hun geboorteaktes staat de toevoeging: 'vader afwezig en zonder bekend beroep of woonplaats'. Het huwelijk wordt in 1904 ontbonden.

Als alleenstaande moeder van drie kinderen zal Esther met haar straathandel in fruit de eindjes maar met moeite aan elkaar hebben kunnen knopen.

[Concurrentie heeft ze genoeg, want op het Eiland en in de naastgelegen straten wonen veel venters in levensmiddelen, textiel, galanterieën en andere waren.]

Na verloop van tijd dragen de kinderen bij aan het gezinsinkomen: Jesaijes als winkelbediende, Sientje als dienstbode en Barend als sigarenmaker. De kinderen vliegen uit en gaan tussen 1901 en 1912 buiten Zwolle wonen.

Esther blijft wonen op Eiland 18, totdat het gemeentebestuur haar in 1923 uit sociale overwegingen vrije inwoning met een maandtoelage van 6 gulden toestaat in het Binnengasthuis, dat net nieuwbouw opent aan de Vechtstraat. Hier kan zij een relatief zorgeloze oude dag doorbrengen.

Het is Esther evenwel niet gegeven in haar eigen bed te sterven. Met andere bejaarde en hulpbehoevende Joodse Zwollenaren wordt Esther op 8 april 1943 met de bus opgehaald en onder politiebewaking naar Westerbork gebracht. Acht dagen later sterft Esther op 82-jarige leeftijd in de gaskamers van Sobibor, ver weg in het bezette Polen.

Piet den Otter